gemeente Barneveld

Raadsmemo aanpak en regie stikstofdossier

Datum:	**18 februari 2025**
Onderwerp:	Aanpak en regie stikstofdossier
Ter attentie van:	De Raad
Afzender:	College van Burgemeester en Wethouders
Portefeuillehouder	B. Wijnne
Mail behandelaar	d.bol@barneveld.nl *Telefoonnummer* 06 15 38 12 63

Samenvatting
Deze memo beschrijft het actuele en urgente vraagstuk rondom stikstof. Er wordt omschreven hoe we als gemeente de regie op het stikstofdossier willen voeren.

Doel
Doel van deze raadsmemo is om de raad te informeren.

Inleiding
Recente uitspraken en Staten brieven
Op 18 december 2024 heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over intern salderen met ongebruikte stikstofruimte. Met deze uitspraak is per direct weer een natuurvergunning nodig voor intern salderen. Daarbij heeft de Raad van State ook bepaald dat deze vergunningplicht een terugwerkende kracht heeft, wat betekent dat veel projecten die na 1 januari 2020 zijn gerealiseerd alsnog een natuurvergunning dienen aan te vragen. Dit heeft brede gevolgen voor onder meer de industrie, aanleg van wegen, landbouw, woningbouw, nieuwe bedrijventerreinen, PAS melders, piekbelasters en evenementen.

Daarnaast heeft de Rechtbank Den Haag op 22 januari 2025 uitspraak gedaan in de 'Greenpeace zaak'. De rechtbank heeft geoordeeld dat de Staat onvoldoende maatregelen heeft getroffen om de dreigende verslechtering van de natuur tegen te gaan en om de wettelijke stikstofdoelen te halen. Belangrijk is dat de rechter heeft aangegeven dat direct moet worden gestart met maatregelen en daarbij prioriteit moet worden gegeven aan de kwetsbaarste natuurgebieden (de zgn. Urgente lijst). De Veluwe is één van die gebieden.

Deze recente uitspraken hebben grote impact op Nederland en in het bijzonder de gebieden die rondom de Veluwe liggen. De uitspraken onderstrepen de noodzaak om maatregelen te treffen, met nadruk op de

meest kwetsbare Natura 2000 gebieden. Dit zal op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau moeten gebeuren. Zo is er een ministeriële commissie gevormd onder leiding van premier Schoof en heeft de provincie Gelderland een crisisteam geformeerd om hier per direct mee aan de slag te gaan. In dit licht zijn er vergaande maatregelen aangekondigd door de provincie Gelderland die de gemeente Barneveld gaan raken. Zo zal de provincie de komende tijd gaan werken aan een nieuw beoordelingskader voor de lopende aanvragen en procedures waarbij sprake is van intern salderen. Daarnaast onderzoekt de provincie extra maatregelen. Een van deze extra maatregelen is zonering en normering. Komende weken verzamelt de provincie aandachtspunten om tot een goede uitwerking van deze zonering te komen.

Het stikstofdossier ontwikkelt zich snel en alles is nog in beweging. Dit maakt het noodzakelijk om als gemeente Barneveld en regio Foodvalley strategie te bepalen en regie te houden zodat er aan de juiste tafels wordt geschakeld.

Impact op de gemeente
De uitspraken van de Raad van State en de Rechtbank gaan grote gevolgen hebben voor de gemeente Barneveld. De grootste opgave qua stikstof ligt in Gelderland en de grootste opgave binnen Gelderland ligt in het gebied Veluwe. Gedeputeerde Staten werken op dit moment aan een aanpak die verstrekkende consequenties kan hebben voor projecten en activiteiten binnen de gemeente Barneveld. Dat raakt niet alleen de agrarische sector, maar kan ook andere sectoren gaan raken of de opgave die we hebben op het gebied van verstedelijking.

Voorgestelde aanpak
Om goed regie te houden op dit vraagstuk en invloed uit te kunnen oefenen op de invulling van de maatregelen zijn er een aantal inhoudelijke stappen van belang:

1. Bepalen van de directe consequenties van de uitspraken. Welke projecten en activiteiten in Barneveld worden direct geraakt?
2. Bepalen van een tussentijdse werkwijze en communicatielijn hoe om te gaan met projecten en activiteiten totdat er meer duidelijkheid is over het nieuwe beoordelingskader.
3. Bepalen van de consequenties van de maatregelen die door Rijk en provincie Gelderland mogelijk worden genomen.
4. Bepalen van een gemeentelijk standpunt en strategie met betrekking tot de toekomst voor ons landelijk gebied en verstedelijking in relatie tot natuurherstel. De concept Omgevingsvisie is uitgangspunt, maar vergt mogelijk bijstelling.
5. Bepalen van een koers en inzetten lobby hoe de problematiek kan worden aangepakt zodat doelstellingen op het gebied van verstedelijking en doorontwikkeling landelijk gebied worden gehaald en natuurherstel plaats kan vinden.

Om bovenstaande te kunnen doen wordt er gewerkt via drie lijnen.

1. Regionale lijn

Insteek is dat we zoveel mogelijk via de regiolijn willen laten lopen. Als regio Foodvalley zullen wij het hardst worden geraakt. Het regionale belang (zowel voor het landelijk gebied als de verstedelijking) in dit dossier is dus groot. Inmiddels is er een regionale werkgroep ingericht onder leiding van de programmadirecteuren in de regio Foodvalley. Als Barneveld zijn wij zowel op bestuurlijk, directie en ambtelijk niveau aangehaakt bij deze werkgroep.

Doel van deze werkgroep is om gezamenlijk in de regio de impact te bepalen op de opgaven in de regio, strategie te bepalen en op regionaal niveau te

kunnen adviseren en invloed uit te oefenen op de verschillende landelijke en regionale tafels.

Aanvullend op deze regionale lijn wordt een lokale lijn opgepakt welke voedend op de regionale lijn moet gaan werken.

2. Lokale lijn (intern gemeente Barneveld)

Op lokaal niveau is een interne taskforce stikstof opgericht. Deze taskforce bestaat uit een afvaardiging vanuit verschillende teams die geraakt worden door de uitspraken, aangevuld met inhoudelijk specialisten.

Doel van deze taskforce is om de impact op de Barneveldse projecten en activiteiten inzichtelijk te maken, prioritering hierin aan te brengen, (tijdelijke) werkprocessen te maken, te adviseren richting collega's, ambtelijk opdrachtgever en bestuurders en ervoor te zorgen dat de informatievoorziening naar onze inwoners en ondernemers wordt geborgd.

Via de trekkers van de interne taskforce wordt de regionale werkgroep gevoed en zorgen zij er samen met directie en bestuurder voor dat de Barneveldse insteek wordt geborgd op het regionale niveau. Andersom zorgen de trekkers ervoor dat de informatie uit de regio bij de interne taskforce terecht komt en zo nodig de rest van de organisatie.

3. Lobby lijn

De lobby wordt in beginsel opgepakt via de regio en zal stevig worden ingezet. Insteek is dat we als regio overal aan tafel komen waar we maatregelen kunnen beïnvloeden en ervoor zorgen dat gebiedsontwikkelingen niet stil komen te vallen. Waar nodig zullen we als Barneveld aanvullend een lobby inrichten richting de provincie en het Rijk.